

Marktconsultatie Warmtebedrijven – Westfrie gemeenten

Samenvatting ontbijtsessie 11 februari 2026

WESTFRIESLAND

Inhoudsopgave

A. Doel van de Marktconsultatie	3
B. Aanleiding	3
C. Doelgroepen van de Consultatie	3
D. Kernbevindingen uit de Marktconsultatie	3
E. Mogelijke Vervolgstappen	5
F. Toekomstige Aanbestedingsstrategie.....	5
G. Voorbehoud.....	5

A. Doel van de Marktconsultatie

De Westfrieze gemeenten hebben een marktconsultatie uitgevoerd om kennis, ervaringen en aandachtspunten van warmtebedrijven op te halen ter ondersteuning van de regionale warmtevisie en de voorbereiding van toekomstige wijkaanpakken. De consultatie richtte zich op zowel individuele als collectieve warmteoplossingen, inclusief koppelingen met isolatiemaatregelen en randvoorwaarden voor betaalbaarheid.

B. Aanleiding

De energietransitie vraagt om realistische, uitvoerbare en betaalbare warmteoplossingen voor verschillende typen wijken binnen de regio. Marktpartijen beschikken over actuele technische inzichten en praktijkervaring die nodig zijn om toekomstige keuzes goed te onderbouwen. De consultatie moet bijdragen aan een efficiënte voorbereiding op de Warmtewet en een realistische inschatting van uitvoeringsmogelijkheden in Westfriesland.

C. Doelgroepen van de Consultatie

Deze marktconsultatie was gericht op warmtebedrijven en aanverwante uitvoerende partijen die actief zijn in:

- individuele duurzame warmte-oplossingen;
- kleinschalige collectieve systemen (1–250 woningen);
- grootschalige warmtenetten (1.250 woningen en meer);
- technische advisering, engineering en realisatie van warmte-infrastructuur.

D. Kernbevindingen uit de Marktconsultatie

1. Algemene inzichten

- Woningen blijken technisch vaker geschikt voor warmtepompen dan op basis van standaardnetwaarden wordt aangenomen.
- Gebruik van actuele data en werkelijk benodigd vermogen is essentieel voor juiste keuzes.
- Isolatie en warmte-oplossingen dienen integraal te worden afgewogen.

WESTFRIESLAND

- De markt werkt met snel ontwikkelende technieken; normering door gemeenten is wenselijk, maar innovatie moet ruimte krijgen.
- Combinatie van elektriciteit en warmte (zoals microgrids) biedt kansen zodra wetgeving dit toelaat.

2. Samenwerking

- Directe samenwerking met uitvoeringspartijen wordt aanbevolen boven samenwerking met tussenorganisaties zonder specialistische kennis.
- Aanbestedingen zouden meer moeten sturen op kwaliteit, engineering en realisatiekracht.
- Het selecteren van meerdere uitvoerende partijen per gebiedsaanpak bevordert continuïteit en flexibiliteit.

3. Aanwijsbevoegdheid en betaalbaarheid

- Aanwijsbevoegdheid werkt alleen bij een realistisch, betaalbaar alternatief.
- Scenario's moeten worden gebaseerd op kosten zonder subsidies, verwachte gasprijsontwikkelingen en inzet van het Warmtefonds.
- Woningen van kwetsbare huishoudens vergen extra aandacht vanwege slechte isolatie en bredere sociale problematiek.
- Comfort en betrouwbaarheid van beleidsregelingen zijn bepalend voor bewonersacceptatie.

4. Handelingsperspectief bij ketelvervanging

- De huidige kosten van gasketels verkleinen de stap naar hybride of all-electric oplossingen.
- Vanaf circa twaalf jaar oude ketels wordt doorgaans geadviseerd te kiezen voor een all-electric oplossing.
- Autonomie speelt een belangrijke rol: bewoners zien collectieve systemen soms als beperkend.
- Lage kennis bij bewoners vraagt om maatwerk en duidelijke communicatie.

5. Kleinschalige collectieve systemen (1–250 woningen)

Belemmeringen

- Techniek is niet het probleem; stabiele randvoorwaarden vanuit de overheid wel.
- Keuzevrijheid in de WCW kan zorgen voor afhakers en vergroot volloopprijsco's.

Kansen en aanbevelingen

- Consistente communicatie richting inwoners is noodzakelijk.
- Logische warmteclusters moeten worden geformuleerd en op schaal aan de markt aangeboden.
- Selectie op uitsluitend advieservaring werkt beperkend; uitvoerende partijen moeten beter worden bereikt.
- Een "coalition of the willing" kan samenwerking en risicodeling verbeteren.

6. Grootschalige systemen (1.250 woningen en meer)

- Regionale samenwerking is vooral nodig bij gebruik van aardwarmte als bron.

- Warmtenetten tot circa 1.500 aansluitingen kunnen door marktpartijen zelfstandig worden geëxploiteerd.
- Grootschalige netten vragen publieke betrokkenheid voor risicobeheersing en financiering.
- De scope (warmte of warmte én koude) bepaalt de mate van noodzakelijke samenwerking.

E. Mogelijke Vervolgstappen

De gemeenten organiseren een vervolgssessie waarin één of meerdere wijkcasussen worden uitgewerkt tot concrete aanbiedingen. Doel is om praktische, uitvoerbare voorstellen op te leveren en te voorkomen dat processen verzanden in brede discussierondes.

F. Toekomstige Aanbestedingsstrategie

Op basis van de consultatie wordt richting gegeven aan een aanbestedingsstrategie die:

- meer nadruk legt op uitvoeringskwaliteit en engineeringcapaciteit;
- warmteclusters schaalbaar aanbiedt aan de markt;
- flexibiliteit biedt in partnerschap en opdrachtnemersrol;
- bij grootschalige systemen ruimte laat voor publiek private samenwerking;
- de risicoverdeling bij kleinschalige systemen concreet adresseert, inclusief volloopriscico's.

G. Voorbehoud

De in deze samenvatting opgenomen inzichten zijn afkomstig uit de marktconsultatie. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. De uiteindelijke vormgeving van toekomstige aanbestedingen kan afwijken van de besproken onderwerpen.